

MYRTE GAY-BALMAZ
DOKTERSASSISTENTE

Lang leve de oproepen bevolkingsonderzoek

Er zijn doktersassistentes die van het maken van een uitstrijkje niet blij worden. Ik behoor niet tot die groep. Eenvoudigweg omdat ik alle werkzaamheden leuk vind. Alleen doe ik ze bij voorkeur niet langer dan twee uur achter elkaar. Juist die variëteit van het doktersassistentenschap vind ik uitdagend. Zelfs van twee uur achtereenvolgende bevolkingsonderzoeken baarmoederhalskanker (kortweg BVO) afnemen, krijg ik geen genoeg. Idealiter nam ik ze ook bij mezelf af, maar dat vergt een zekere lenigheid. Soms is het eigenlijk wel goed om niet alles zelf te kunnen.

Borstonderzoeken of mammografieën in het kader van het bevolkingsonderzoek doet de doktersassistente bij de huisarts (nog) niet. Daar valt zo'n vijfjaarlijkse BVO-controle bijna bij in het niet. Het gènegehalte van de BVO is misschien groter, ik verzeker u, het vooruitzicht van het krijgen van een mammografie – tweejaarlijks! – weerhoudt sommige vrouwen ervan om te gaan. Nieuw is nu het darmkankeronderzoek: het simpelste onder de bevolkingsonderzoeken. Iedere twee jaar een stokje peuren in je uitwerpselen is kinderspel vergeleken bij wat je jetsen aangedaan wordt. Hoewel de gevoeligsten onder ons daarvan ook onpasselijk worden, staat het borstonderzoek met stip op 1 als het onprettigste der onderzoeken. Alles in naam van je gezondheid. Gebrek aan lenigheid geldt hier niet als excuus.

Als je het bij jezelf zou mogen uitvoeren, dan vrees ik dat iedereen zou smokkelen. Hoezo moeten die platen nog een tandje strakker aangeschroefd? Al het appetijtelijke van je borsten wordt gereduceerd tot onherkenbare uitgeperste vruchthelften, waarvan je zó hoopt dat de schil het begeeft. Want een andere uitweg lijkt er niet te zijn. Tot ze eindelijk die platen weer krakend van elkaar schroeven. Niet handmatig hoor, maar zelfs met dat elektronische pedaaltje gaat het niet snel genoeg. Voor de mannelijke leden onder ons, ter vergelijking: de bepalende scène van de in 2011 uitgekomen Belgische bioscoopfilm Rundskop komt aardig in de buurt. Zoek die maar op met Google.

Nadeel van die bevolkingsonderzoeken is dat de uitslag natuurlijk ook negatief kan uitvallen. Laverend tussen een nieuwe baan, corona en het zelf moeten ondergaan van verschillende bevolkingsonderzoeken, kreeg ik zo'n bericht. Er waren in de mammografie afwijkingen te zien. Ik keek erg op tegen verder onderzoek. Het kon namelijk betekenen dat ik dus een van die zeven vrouwen werd die borstkanker had. In een ziekenhuis, met iets geavanceerder (lees: minder borstovriendelijke) apparatuur viel de diagnose calcificaties, ook wel bekend als voorstadium van borstkanker. Waarvoor liefst op zo kort mogelijke termijn een operatie nodig was. Er hoefde geen borst af, alleen iets eruit worden verwijderd. Fantoempijn houd ik er dus niet aan over.

Wel veel andere zaken. Sommige ongewenster dan andere. De confrontatie met het langzame herstel (of met mijn ongeduld, dat kan ook). De twijfels over hoe wenselijk nabehandeling is. Die duren allemaal veel langer dan één dag. Ooit zei een vriend die door kanker een zaadbal moest missen: gelukkig heb ik er twee. Hoe graag ik die instelling ook zou willen kunnen opbrengen, ik ben dankbaar dat het niet hoeft. Dankzij de onvolprezen bevolkingsonderzoeken. ■

Tekst-ster@ziggo.nl